

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету здоров'я та
фізичного виховання
доц. Миронюк І.С.

“ ____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

спеціальність: 6.227 Фізична терапія, ерготерапія

факультет здоров'я та фізичного виховання

2019-2020 н.рiк

Робоча програма навчальної дисципліни ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ
для студентів спеціальності 6.227 Фізична терапія, ерготерапія. –
“ _____ ” _____ 2019 р. – 20 с.

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент **Кляп М.І.**, доцент кафедри
фізичної реабілітації

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації

Протокол від “ _____ ” _____ 2019 року № _____

В.о. завідувача кафедри
фізичної реабілітації

_____ к.н. фізвих. і спорту **Філак Я.Ф.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2019 р.

Схвалено методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол від “ _____ ” _____ 2019 року № _____

“ _____ ” _____ 2019 року Голова _____ **доц. Філак Ф. Г.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 227 Охорона здоров'я	Нормативна	
	Спеціальність підготовки: 6.227 Фізична терапія, ерготерапія		
Модулів – 1	Спеціалізація:	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		24 год.	
		Семінарські	
		24 год.	-
		Самостійна робота	
		42 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Україна вступила на шлях переходу до ринкових відносин. Успіх цього складного процесу буде залежати не тільки від економічних і соціальних факторів, але й психолого-педагогічних, тому що різноманітні питання професійної діяльності не можливо вирішувати успішно без розумної, духовно збагаченої людини, без підвищення її психологічної готовності до роботи в нових умовах. Для демократичного і гармонійного суспільства не все одно, яким буде фахівець із вищою освітою: тільки висококваліфікованим ремісником чи, крім фахової підготовки, він ще й стане освіченим інтелектом, здатним приймати рішення і нести за нього відповідальність. Фахівець, який володіє психолого-педагогічними знаннями, вже не мислитиме суто функціонально, а враховуватиме можливість зміни поведінки при зміні установки, формування особистості впродовж життя, володіє навичками спілкування в колективі, попередження і вирішення конфліктів, вмінням адаптуватися в нових умовах, в тому числі в умовах кризи.

Програма дисципліни “Педагогіка та психологія” розрахована на студентів, які навчаються в ВНЗ за спеціальністю “Фізична терапія, ерготерапія”. Студенти навчаються на освітньому ступені бакалавра упродовж 3 років та 10 місяців за денною формою навчання та 4 роки і 10 місяців за заочною формою навчання. Навчальна дисципліна „Педагогіка та психологія” є нормативною, вивчається на денній формі у 1-му семестрі, на заочній формі у 2-му семестрі, має обсяг 90 годин (3 кредити) і базується на основних поняттях з біології за курсу повної загальної середньої освіти, знаннях з шкільного предмету «Основи здоров'я».

Навчальна дисципліна “Педагогіка та психологія” покликана сформувати у студентів — майбутніх фізичних терапевтів та ерготерапевтів— уявлення про психологію та педагогіку як науки, їх методологічні засади, знання про особистість, джерела її активності, типологію особистості, її діяльність; знання про освітньо-виховну систему в Україні, нові концепції та технології навчання, перспективи розвитку освіти в Україні.

Програмою курсу передбачено оволодіння основами психології та педагогіки, засвоєння методологічних засад цих наук з орієнтацією на відповідну спеціальність, набуття практичних умінь і навичок.

Предмет: психіка людини, її емоційно-вольова та когнітивна сфери, закономірності психічного розвитку дитини, закономірності формування особистості в процесі виховання, навчання й освіти; психологічні закономірності процесів навчання і виховання дітей та підлітків.

Основною **метою** цієї навчальної дисципліни є:

- ознайомити з системою основних понять психології та педагогіки, що дозволить студентові краще розуміти ці науки, самостійно працювати з літературою;
- сформувати систему знань про свідомість особистості як найвищу цінність суспільства; усвідомити сутності механізмів психічних процесів, станів, якостей особистості як підвалин її формування у процесі виховання, навчання та освіти;
- розширити пізнавальну сферу студентів, сформувати уявлення про емоційно-вольову складову та індивідуально-психологічні властивості особистості;
- розкрити співвідношення природних факторів (спадковість, дозрівання організму тощо) і суспільних засобів у психологічному розвитку людини, вивчити рушійні сили індивідуального розвитку психіки людини та закономірності переходу від попередніх до наступних періодів розвитку;
- вивчити індивідуальні психологічні відмінності у розвитку людей різних вікових груп, а також здорових дітей та їх ровесників, що мають психофізичні порушення;
- поглибити знання майбутніх керівників та фахівців з фізичної терапії та ерготерапії щодо закономірностей психічної діяльності людини, особливостей розвитку людини як особистості, вплив індивідуальних психологічних особливостей на поведінку та діяльність;
- сформувати вміння правильно оцінювати себе та інших людей, будувати службові та міжособистісні стосунки, організовувати спільну діяльність, впливати на поведінку, надавати психологічну допомогу, творчо застосовувати досвід навчання та виховання, працювати над самовдосконаленням.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами системи психологічних знань, основних понять з кожної теми, навичок по використанню отриманих знань у повсякденній практичній діяльності щодо організації реабілітаційної та корекційної роботи з пацієнтами різного віку та різними діагнозами.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» студенти повинні

знати:

- основні терміни та поняття психології та педагогіки на рівні їх відтворення й тлумачення;

- закономірності розвитку людини на різних етапах її індивідуального життя, співвідношення у цьому процесі природних (спадковості, дозрівання організму тощо) і суспільних факторів;

- загальну характеристику розвитку емоційно-вольової сфери та індивідуально-психологічних властивостей особистості;

- особливості впливу темпераменту на індивідуальний стиль діяльності людини;

- основні механізми формування характеру особистості;

- структуру здібностей та специфіку їх формування та розвитку;

- основні засади організації спільної діяльності та спілкування, попередження та вирішення конфліктів;

- підходи до організації навчально-виховної роботи;

- закономірності та принципи навчання, основні методи, форми і засоби навчально-пізнавальної діяльності;

- напрями і методи виховання, вимоги до організації виховної роботи з молоддю.

вміти:

- застосовувати набуті знання у практичній діяльності для підвищення конкурентоспроможності фахівця;

- створювати сприятливу психологічну атмосферу у спілкуванні та спільній діяльності;

- володіти елементарними навичками проведення навчально-виховної діяльності.

Головними формами роботи з навчальної дисципліни є лекційні, практичні заняття, консультації, самостійна робота студентів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологія.

Тема 1. Психологія як наука.

Тема 2. Біологічні основи психіки.

Тема 3. Психологія діяльності та пізнавальних процесів.

Тема 4. Особистість та управління процесом її формування.

Тема 5. Психологія особистості.

Тема 6. Психологія міжособистісних відносин.

Змістовий модуль 2. Педагогіка.

Тема 7. Педагогіка як наука.

Тема 8. Теорія освіти і навчання (дидактика).

Тема 9. Процес навчання як цілісна система.

Тема 10. Методи та організаційні форми навчання.

Тема 11. Теорія виховання.

Тема 12. Робота класного керівника. Основні підходи до управління загальноосвітнім навчальним закладом.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Психологія.												
Тема 1. Психологія як наука.	7	2	2			3						
Тема 2. Біологічні основи психіки	8	2	2			4						
Тема 3. Психологія діяльності та пізнавальних процесів.	7	2	2			3						
Тема 4. Особистість та управління процесом її формування.	8	2	2			4						
Тема 5. Психологія особистості.	8	2	2			4						
Тема 6. Психологія міжособистісних відносин.	6	2	1			3						
Модульне контрольне оцінювання №1	1		1									
Разом за змістовим модулем 1	45	12	12			21						
Змістовий модуль 2. Педагогіка.												
Тема 7. Педагогіка як наука	7	2	2			3						
Тема 8. Теорія освіти і навчання (дидактика).	8	2	2			4						
Тема 9. Процес навчання як цілісна система.	8	2	2			4						
Тема 10. Методи, форми та засоби навчання.	7	2	2			3						
Тема 11. Теорія виховання.	8	2	2			4						
Тема 12. Робота класного керівника. Основні підходи до управління загальноосвітнім навчальним закладом	6	2	1			3						
Модульне контрольне оцінювання №2	1	-	1									
Разом за змістовим модулем 2	45	12	12			21						
Усього годин	90	24	24			42						

5. Теми практичних занять

№ п/п	Теми та короткий зміст заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Психологія			
1	Тема: Психологія як наука. 1.Предмет і завдання сучасної психології. 2.Основні етапи історії психології. 3.Напрями, школи і концепції в психології. 4.Галузі психології. Зв'язок психології з іншими науками. 5. Методи досліджень у психології.	2	
2	Тема: Біологічні основи психіки. 1.Поняття психіки та її функції. Мозок та психіка. 2.Рефлекторний характер психічної діяльності. Функціональна асиметрія головного мозку. 3.Поняття про першу та другу сигнальні системи. Відмінність психіки людини і тварини. 4.Форми прояву психіки. 5.Свідомість. Свідоме та несвідоме.	2	
3	Тема: Психологія діяльності та пізнавальних процесів. 1.Увага як форма психічної діяльності людини. 2.Відсуття як пізнавальний психічний процес. 3.Сприйняття та його сутність. 4.Пам'ять, види і процеси пам'яті. 5.Мислення як аналітико-синтетична діяльність мозку. 6.Поняття про уяву. 7.Основні характеристики діяльності людини (гра, навчання, праця).	2	
4	Тема: Особистість. 1.Індивід, особистість та індивідуальність. 2.Основні теорії розвитку особистості. 3.Структура особистості. 4.Формування особистості. 5.Поняття «Я-концепції». 6.Психологічний захист особистості.	2	
5	Тема: Психологія особистості та емоційно-вольової сфери. 1.Емоції та почуття. 2.Поняття про волю. 3.Типи темпераменту, його роль у діяльності людини. 4. Характер, його формування. 5.Задатки і здібності.	2	
6	Тема: Психологія міжособистісних відносин. 1.Поняття про групи, типологія груп у психології. 2.Психологічна сутність колективу. 3.Лідерство, стиль лідерства. Лідер і керівник. 4.Поняття конфлікту, типологія конфліктів, їх структура та динаміка. 5.Типи поведінки у конфліктних ситуаціях. Шляхи попередження та розв'язання конфліктів.	1	
	Модульне контрольне оцінювання №1	1	
	Всього за змістовим модулем 1	12	

Змістовий модуль 2. Педагогіка			
7	<p>Тема: Педагогіка як наука.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Предмет педагогіки, її категорії. 2.Джерела розвитку педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 3. Структура педагогічних наук. 4.Методи досліджень у педагогіці. 5.Окремі сторінки історії українського шкільництва. 6.Із історії освіти рідного краю. 	2	
8	<p>Тема: Теорія освіти і навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Дидактика, її категорії та актуальні завдання. 2.Зв'язок дидактики з іншими науками. Актуальні завдання дидактики. 3.Система, складники, рівні та форми освіти в Україні. 4.Управління українською системою освіти. 5.Окремі питання європейського шкільництва. 	2	
9	<p>Тема: Процес навчання як цілісна система.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність навчання, його методологічна основа. 2.Рушійні сили навчального процесу. Мотиви навчання. 3.Функції та компоненти процесу навчання. 4.Закономірності процесу навчання. 5. Характеристика принципів навчання. 	2	
10	<p>Тема: Методи, форми та засоби навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття про методи навчання, їх класифікація. Характеристика однієї групи методів. 2.Поняття про форми організації навчання та історія їх розвитку. Вимоги до сучасного уроку в школі. 3.Засоби навчання. 4.Диференційоване навчання. 5.Технології навчання. 	2	
11	<p>Тема: Теорія виховання. Вплив колективу на формування особистості.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Мета, завдання та зміст виховання, його закономірності і принципи. 2.Поняття методу, прийому і засобу виховання. Класифікація методів. 3. Основні напрями виховання. Характеристика одного з напрямів виховання. 4.Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми. 5.Сутність, ознаки, функції, структура колективу. Методи згуртування учнівського колективу. 6.Виховний вплив колективу. Учніське самоврядування в школі та класі. 	2	
12	<p>Тема: Робота класного керівника. Основні підходи до управління загальноосвітнім навчальним закладом</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Завдання і функції класного керівника, планування його роботи. Вимоги до сучасного класного керівника. 2.Форми і методи роботи класного керівника з батьками учнів. Участь сім'ї та громадськості в організації дозвілля школярів. 3.Специфіка позакласної і позашкільної виховної роботи. Позашкільні навчально-виховні заклади. 4.Школознавство. Керівництво навчально-виховною роботою школи. Планування та облік роботи школи. 	1	

	5.Організація методичної роботи та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. 6.Новації ЗУ «Про освіту». Стратегія НУШ.		
	Модульне контрольне оцінювання №2	1	
	Всього за змістовим модулем 2	12	
	Разом за модулем	24	

6. Самостійна робота

№	Теми та короткий зміст	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Психологія			
1	Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. Психологічні напрями, школи і концепції. Внесок вітчизняної школи психологів у розвиток психологічної науки. Сучасні світові тенденції розвитку психологічної науки. Розвиток психологічної думки в Україні. Методи і принципи психології. Галузі психології. Розвиток психіки у філогенезі та онтогенезі. Структура і функціонування центральної нервової системи людини. Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу. Рефлекторний характер психічної діяльності. Функціональна асиметрія головного мозку Сигнальна діяльність кори головного мозку. Основні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок. Свідомість. Структура свідомості. Психологія несвідомого	3	
2	Розвиток психіки у філогенезі та онтогенезі. Структура і функціонування центральної нервової системи людини. Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу. Рефлекторний характер психічної діяльності. Функціональна асиметрія головного мозку Сигнальна діяльність кори головного мозку. Основні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок. Свідомість. Структура свідомості. Психологія несвідомого	4	
3	Поняття про відчуття. Аналізаторне вчення І.П.Павлова про відчуття. Поняття про сприймання як початкову ланку пізнавального процесу. Нейрофізіологічні механізми відчуттів та сприймання. Властивості та закономірності відчуттів та сприймання. Відчуття та сприймання як активні процеси пошуку й обробки інформації. Поняття про увагу, природа уваги. Види і властивості уваги. Уважність як властивість особистості. Розвиток і виховання уваги. Теорії пам'яті. Класифікація і види пам'яті. Мнемонічні властивості особистості. Запам'ятовування та його види. Умови успішного відтворення. Збереження і забування як процеси пам'яті. Розвиток і виховання пам'яті. Мислення як процес. Класифікація видів мислення. Принцип єдиного інтелекту та професійне мислення. Проблемна ситуація і задача. Мислення і мовлення. Інтелектуальні властивості особистості. Дослідження в галузі штучного інтелекту. Фізіологічні основи уяви. Уява і фантазія. Поняття про творчість. Творче натхнення. Психологічні проблеми навчання і творчості. Творчий тренінг.	3	
4	Теорії особистості. Вітчизняні теорії особистості. Теорії розвитку особистості. Структура та компоненти особистості. Теорії Платонова та Петровського. Спрямованість особистості. Потреби як джерело активності особистості. «Я-концепція» та її психологічний захист особистості. Самосвідомість та самооцінка. Рівень домагань особистості.	4	

5	<p>Зв'язок пізнавальної та афективної сфер особистості. Потяги та емоції. Емоції та почуття. Фізіологічні механізми почуттів. Форми переживання почуттів. Емоційні стани. Функціональне призначення афективної сфери. Оцінка і спонукання.</p> <p>Воля і мотив. Функції волі. Локус контролю та типи критеріїв волі. Фази та ознаки вольових дій. Стимулювання вольових дій. Вольові якості. Сутність психічних станів, їх класифікація. Особливості психічних станів. Фізіологічні основи і зовнішні вияви психічних станів.</p> <p>Історія розвитку вчення про темперамент. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості, темперамент. Психологічна характеристика типів темпераменту. Роль темпераменту в трудовій та навчальній діяльності. Дослідження типу темпераменту.</p> <p>Соціально-психологічна характеристика особистості, характер. Характер і темперамент. Характер та індивідуальність. Риси характеру. Акцентуація характеру.</p>	4	
6	<p>Основні параметри групи. Класифікація груп. Рівні соціально-психологічного розвитку групи. Соціально-психологічний клімат у колективі. Теорії лідерства. Роль лідера у роботі колективу. Керівник і лідер.</p> <p>Соціально-психологічні особливості злочинних груп. Психологічні основи девіантної поведінки.</p> <p>Поняття конфлікту. Типологія конфлікту. Структура та динаміка конфлікту. Поведінка людей у конфліктних ситуаціях. Шляхи профілактики конфліктів в організаціях. Методи розв'язання конфліктів. Методика підготовки і проведення переговорів.</p>	3	
Всього за змістовим модулем 1		21	
Змістовий модуль 2. Педагогіка			
7	Педагогіка як наука, її категорії. Система педагогічних наук. Методи педагогічних досліджень. Окремі питання історії розвитку європейського та українського шкільництва. Освіта рідного краю.	3	
8	Дидактика як галузь педагогіки. Категорії дидактики, взаємозв'язок між ними. Актуальні завдання дидактики. Система, складники, рівні та види навчання в Україні. Управління освітньою галуззю в Україні.	4	
9	Навчання як цілісний педагогічний процес. Поняття навчання. Функції та структура навчання. Складові педагогічного процесу, взаємозв'язок між ними. Закономірності та принципи навчання. Взаємозв'язок принципів і правил навчання.	3	
10	Методи, засоби та форми навчання. Оптимальний вибір методів навчання. Історичний розвиток форм навчання. Сучасні технології у школі. Дифереційоване навчання у школі. Навчання обдарованих дітей. Основні методичні підходи до навчання відстаючих учнів.	4	
11	Суть процесу виховання. Поняття перевиховання, девіантну та делінквентну поведінку. Основні напрями виховання. Методи і форми виховання. Самовиховання. Робота класного керівника. Роль колективу, сім'ї та школи у вихованні школярів. Роль позашкільних установ у вихованні молоді. Управління загальноосвітнім навчальним закладом. Школознавство. Організація методичної роботи в школі. Новації ЗУ «Про освіту». Стратегія НУШ	4	
12	Управління загальноосвітнім навчальним закладом. Школознавство. Організація методичної роботи в школі. Новації ЗУ «Про освіту». Стратегія НУШ	3	
Всього за змістовим модулем 2		21	
Разом за модулем		42	

Теми рефератів з дисципліни «Педагогіка та психологія»

Модуль 1. «Психологія»

1. Предмет, завдання, основні категорії психології. Психологія у системі наук.
2. Зародження і розвиток психології.
3. Матеріалізм та ідеалізм у психології.
4. Напрями психології у ХХ столітті.
5. Галузі психології та їх характеристика.
6. Роль психології в оптимізації професійної діяльності.
7. Структура і функціонування центральної нервової системи людини.
8. Мозок і людська психіка.
9. Свідоме і несвідоме у психіці людини.
10. Характеристика особистості, основні фактори її розвитку.
11. Теорії розвитку особистості.
12. Потреби, мотиви, поведінка.
13. «Я-концепція» та її вплив на функціонування особистості.
14. Самосвідомість. Психологічний захист особистості.
15. Пізнавальні психічні процеси: відчуття, сприйняття.
16. Характеристика психічних процесів: увага, пам'ять.
17. Поняття пам'яті, її індивідуальні особливості.
18. Поняття мислення, його форми та різновиди.
19. Мовлення та мислення.
20. Мислення та інтелект.
21. Спілкування, його види. Значення спілкування у діяльності.
22. Емоції та почуття.
23. Поняття про волю.
24. Поняття про темперамент, класифікація та психологічна характеристика основних типів.
25. Задатки та здібності, їх розвиток.
26. Характер, його структура.
27. Спрямованість особистості.
28. Психічні стани.
29. Поняття діяльності, її види.
30. Міжособистісні стосунки.
31. Основи соціальної психології груп.
32. Лідерство та його сутність.
33. Поняття спілкування, його функції та види.
34. Психологія конфлікту.
35. Психологічні основи девіантної поведінки.
36. Соціально-психологічні особливості злочинних груп.
37. Навчання і виховання – особливі види діяльності людини.
38. Типологія груп у психології.
39. Конфлікти, їх види. Шляхи розв'язання конфліктів.
40. Конфлікти в освіті. Методи запобігання конфліктів.

Модуль 2. «Педагогіка»

1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки.
2. Система педагогічних наук.
3. Педагогіка стародавніх цивілізацій (Схід, Греція, Рим).
4. Виховання і навчання в Європі в епохи Середньовіччя, Відродження та Реформації.
5. Педагогічні ідеї Я.-А. Коменського.
6. Розвиток педагогічної думки в Росії у ХУІІІ - на початку ХХ ст.
7. Виховання та навчання в Київській Русі

8. Шкільництво у період українського Відродження (XVI – перша половина ХУІІ ст.).
9. Українська педагогіка другої половини ХУІІ – кінця ХІХ ст.
10. Освіта і педагогічна думка в Україні у ХХ ст.
11. Освіта Закарпаття в період австро-угорського панування.
12. Шкільництво Підкарпатської Русі у міжвоєнний період (1919-1939 рр).
13. Система, рівні, складники та види освіти в Україні.
14. Принципи сучасної української освіти. Основні державні документи щодо розвитку освіти в Україні.
15. Дидактика: основні категорії і завдання на сучасному етапі.
16. Суть процесу навчання: функції, закономірності та принципи.
17. Характеристика методів та засобів навчання.
18. Види і форми навчання, історія їх розвитку.
19. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.
20. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка.
21. Суть процесу виховання: основні закономірності та принципи.
22. Характеристика напрямів виховання.
23. Трудове виховання та профорієнтація у школі.
24. Основні підходи до здійснення статевого виховання в школі. Підготовка молоді до свідомого сімейного життя.
25. Характеристика основних груп методів виховання.
26. Формування колективу, його вплив на виховання особистості.
27. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
28. Проблема булінгу у школі та шляхи боротьби з ним.
29. Завдання і функції класного керівника.
30. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.
31. Неформальні молодіжні рухи.
32. Позашкільні навчальні заклади.
33. Наукові засади внутрішкільного управління.
34. Педагогічна комунікація.
35. Педагогічне спілкування як взаємодія.
36. Педагогічні конфлікти та шляхи їх подолання.
37. Соціально-психологічний клімат у педколективі.
38. Особливості діяльності керівника школи. Лідерство і керівництво.
39. Реформування у галузі вищої освіти. ЗУ «Про вищу освіту» (2014 р.).
40. Сучасні тенденції реформування освіти в Україні. ЗУ «Про освіту» (2017 р.)

Вимоги до реферату:

Реферат виконується самостійно студентом за однією із запропонованих тем (теми різних студентів в одній групі не повторюються) впродовж вивчення дисципліни. Захист реферату проходить на практичному занятті, якщо тема реферату розкриває деякий аспект проблеми, що обговорюється на цьому занятті, або на консультації впродовж семестру.

Оформлення реферату: реферат друкується на комп'ютері на листках формату А4, гарнітура Times New Roman 14пт. Інтервал між рядками – 1,5. Поля: ліве – 2,0 см; праве – 2,0 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,0 см, розміщення тексту по ширині. Сторінки реферату нумеруються.

Обсяг реферату – до 15 сторінок.

Список використаних джерел складається в алфавітному порядку відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (див.: стандарт «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис» (ДСТУ 7.1:2006 та Форма 23, затверджена ВАК України від 29 травня 2007 року № 342).

Оцінювання реферату та його захисту – до 20 балів (10 балів за зміст реферату та його оформлення, 10 балів за захист).

Структура реферату:

1. Титульна сторінка.
2. План або зміст реферату.
3. Вступ.
4. Параграфи за темою реферату (не менше 2-х).
5. Висновок.
6. Література.

У тексті реферату повинні бути посилання на джерела із списку літератури за зразком: [5, с.27].

7. Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Педагогіка та психологія»:
 - навчальні заняття;
 - самостійна робота студентів;
 - робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
 - контрольні заходи.
2. Види навчальної роботи студентів:
 - лекція;
 - практичне заняття;
 - консультація;
 - підготовка та захист реферату;
 - екзамен.

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Педагогіка та психологія» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; робота з роздатковим матеріалом, виконання тестових завдань та ін..

Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально - етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми.

У ході лекцій використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи, коли — викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування часткових проблем. Під час викладання навчального матеріалу (лекції) може використовуватися мультимедійна презентація .

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;
- аналітичний;
- індуктивний та дедуктивний.

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;

- перевірка.

За системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція, робота з книгою;
- наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький.

8. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Застосовуються наступні методи оцінювання:

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Тестовий контроль (з декількома правильними відповідями).
3. Підготовка та захист реферату або презентації.
4. Письмовий теоретичний контроль.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100 бальною шкалою в межах окремого змістового модулю, та за 100-бальною шкалою у процесі підсумкового модульного контролю. Загальна оцінка складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та підсумками двох змістових модульних контролів (табл. 1).

Модульний контроль проводиться у процесі занять, наприкінці виконання певного розділу програми чи навчального семестру шляхом аналізу показників поточної успішності та письмової контрольної роботи. В кожному варіанті контрольної роботи є 2 теоретичні питання. Кожне теоретичне питання оцінюється по 30 балів. За допомогою відповіді на 2 теоретичні питання оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 60 балів. До оцінки за результати відповіді на 2 теоретичні питання додаються оцінки за активність студента на заняттях та результати поточних тестувань протягом практичних занять, максимально 20 балів. Якість самостійної роботи (зміст та захист реферату або презентації) теж оцінюється до 20 балів (10 балів за зміст, 10 балів за захист). Протягом навчального семестру проводиться 2 змістових модульних контролі (табл. 1), рейтингові оцінки яких додаються, а також вираховується середнє значення.

Таблиця 1

Шкала контролю змістового модулю

Показники	Бали
Змістовий модульний контроль 1, 2:	
Поточний модульний контроль:	
Письмове опитування (за кожну правильну відповідь на кожне теоретичне питання нараховується по 30 балів)	0-60
Бали за активність на практичних заняттях (за результатами тестового контролю (5 тестів) на кожному практичному занятті за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал, береться середній бал за оцінювання з усіх занять (усна відповідь та тестування), що множиться на коефіцієнт 4)	0-20
Бали за якість самостійної роботи: підготовка та захист реферату або презентації за обраною темою	0-20
Загальна оцінка	0 - 100

Контроль теоретичної підготовленості

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової відповіді на контрольні питання, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

Таблиця 2

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на модульній контрольній роботі

Бали	Критерії оцінки
30	якщо відповідь повна і правильна
25	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
20	якщо відповідь містить окремі помилки
15	якщо відповідь викладена не повно і з помилками
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять
5	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру і дає можливість визначити кінцеву ступінь освоєння навчального матеріалу. За результатами вивчення модуля проводиться оцінювання, що включає середній бал за підсумками двох модулів. Максимальна оцінка – 100 балів.

Підсумковий модульний контроль включає наступний вид контролю: залік.

Залік є заключним підсумковим модульним контролем. До заліку допускаються тільки ті студенти, які отримали середню оцінку за підсумками двох змістових модулів 60 балів і більше.

Студенти, в яких оцінки за сумою двох змістових модулів дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не приймати участі в підсумковому контролі, але за бажанням вони можуть покращити свої бали, прийнявши участь в заліку.

Під час заліку даються письмові відповіді на 2 теоретичних питання по 50 балів за кожне запитання (табл.4). Максимальна оцінка за екзаменаційну відповідь складає 100 балів. (табл.3) відповідно до шкали оцінювання (табл.5).

Таблиця 3

Шкала модульного контролю підсумкового опитування

Показники	Бали
Письмове опитування (по 50 за 2 теоретичних питання)	0-100
Загальна оцінка	0- 100

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на екзамені

Бали	Критерії оцінки
50	якщо відповідь повна і правильна, містить приклади або пояснення
45	якщо відповідь повна і правильна, але є тільки окремі приклади.
40	якщо відповідь повна і правильна, але прикладів немає зовсім.
35	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
30	якщо відповідь викладена не повно і з незначними помилками
25	якщо питання висвітлено приблизно наполовину
20	якщо відповідь обмежується тільки визначенням окремих понять без пояснень
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Таблиця 5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія».
2. Збірники тестових завдань з дисципліни «Педагогіка та психологія».
3. Презентації.
4. Інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.
5. Робоча програма з дисципліни (електронний варіант).
6. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Педагогіка та психологія».

10. Питання для підсумкового контролю

Модуль 1. «Психологія»

1. Предмет і завдання психології, її категорії.
2. Історія розвитку психологічних знань.
3. Галузі психології. Зв'язок психології з іншими науками.
4. Методи досліджень у психології.
5. Поняття психіки та її функції. Форми прояву психіки.
6. Мозок і психіка.
7. Поняття про першу та другу сигнальні системи. Відмінність психіки людини і тварини.
8. Рефлекторний характер психічної діяльності. Функціональна асиметрія головного мозку.
9. Свідомість та її характеристики. Несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.
10. Увага як форма психічної діяльності людини.
11. Відчуття як психічний пізнавальний процес.
12. Сприйняття, його види та характеристики.
13. Память, її види та процеси.
14. Мислення як аналітико-синтетична діяльність мозку.
15. Поняття про уяву та її роль у життєдіяльності.
16. Активність та діяльність. Характеристика видів діяльності.
17. Індивід, особистість, індивідуальність.
18. Основні чинники та рушійні сили розвитку особистості.
19. Структура особистості.
20. Самосвідомість і її компоненти. «Я-концепція» особистості.
21. Поняття про емоції та почуття. Види почуттів.
22. Воля та вольові якості особистості. Вольові дії.
23. Типи темпераменту, їх психологічна характеристика.
24. Поняття про характер та його риси.
25. Задатки, нахили, здібності. Види та рівні здібностей.
26. Групи та їх класифікація.
27. Рівні соціально-психологічного розвитку груп, колектив.
28. Поняття про лідерство, типи лідерів.
29. Конфлікти, їх види. Типи поведінки у конфліктних ситуаціях.
30. Технології розв'язання конфліктів (переговори, посередництво).

Модуль 2. «Педагогіка»

1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки.
2. Джерела розвитку педагогіки.
3. Структура педагогічних наук.
4. Методи наукових досліджень у педагогіці.
5. Дидактика, її категорії та актуальні завдання.
6. Основні джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники.
7. Характеристика системи, рівнів та складників освіти в Україні.
8. Характеристика процесу навчання, його структури та функцій.
9. Закономірності навчання.
10. Мотиви навчання.
11. Принципи навчання. Характеристика одного із принципів.
12. Методи навчання, їх класифікація.
13. Характеристика однієї з груп методів навчання.
14. Форми організації навчання, історія їх розвитку.
15. Вимоги до сучасного уроку в школі.
16. Мета, завдання та зміст виховання.
17. Закономірності та принципи виховання.

18. Класифікація методів виховання. Характеристика однієї з груп методів.
19. Напрями виховання. Характеристика одного з напрямів.
20. Сутність та функції колективу. Виховний вплив колективу.
21. Завдання та функції класного керівника. Вимоги до сучасного класного керівника.
22. Специфіка позакласної та позашкільної роботи.
23. Позашкільні навчально-виховні заклади.
24. Основні положення нового Закону України «Про освіту».
25. Основні положення концепції «Нова українська школа».

11. Рекомендована література

Основна

1. Бочелюк В.Й., Турубарова А.В. Психологія людини з обмеженими можливостями Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2001. – 264с.
2. Варій М.Й. Психологія: навч. пос. (для студ. вищ. навч. закл.) / М.Й. Варій – (2-ге вид.) – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 288с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2008. – 576 с. (Альма-матер).
4. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с.
5. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посіб 3-є вид. – К.: Каравела, 2010. – 280с.
6. Ільїна Н.М. Загальна психологія: теорія і практикум: навчальний посібник / Н.М. Ільїна, С.О. Мисник. – Суми: Університетська книга, 2016. – 352с.
7. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 272с.
8. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: навч. посібник. – К.: МАУП, 2000. – 256с.
9. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова – 3-тє вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560с.
10. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 544 с. (Альма-матер).
11. Шадських Ю.Г. Психологія і педагогіка: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія плюс», 2005. – 320 с.

Додаткова

1. Дубравська Д.М. Основи психології: навч. посіб / Дубравська Д.М.. – Л.: Світ, 2001.
2. Загальна психологія: підручник / за заг. ред. С.Д. Максименка. – (2-ге вид., перероб. і доп.). К.: Нова книга, 2004.
3. Мясоед П.А. Загальна психологія: навч. посіб. / П.А. Мясоед. – К.: Вища школа, 2001.
4. Основи психології: підручник / за заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – (4-те вид., стер.). – К.: Либідь, 1999.
5. Скрипченко О.В. Загальна психологія: підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005
6. Бех І.Д. Від волі до особистості / І.Д. Бех. – К.: Україна-Віта, 1995.
7. Власенко В.В. Вчителі – учні: психологія взаємних оцінних ставлень: монографія / В.В. Власенко. – К.: УДПУ ім. М. Драгоманова, 1995.
8. Долинська Л.В. Педагогічне мовлення: навч.-метод. посіб. з спецкурсу для педагогічних закладів / Л.В. Долинська, О.В. Гоголь, Л.М. Зінченко. – К., 1996.
9. Дрозденко К.С. Загальна психологія у практичному вимірі: Підручник. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 608с.
10. Клименко В.В. Психологические тесты таланта / В.В. Клименко. – Х.: Фолио, 1996.

11. Коваленко А.Б. Психологія розуміння творчих задач / А.Б.Коваленко. – К.:Либідь, 1994.
12. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення: навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / В.С.Лозниця. – К.: ЕксОб, 2001.
13. Поліщук В.М. Соціальна психологія: програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення: навч.посіб. / В.М.Поліщук. – Суми: Університетська книга, 2006.
14. Романець В.А. Історія психології ХІХ – початку ХХ століття. – К.: Вища школа, 1995.
15. Чайченко Г.М. Фізіологія вищої нервової діяльності: підручник для студентів вузів /Г.М.Чайченко. – К.: Либідь, 1998.
16. Цимбалюк І.М. Загальна психологія: модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів / І.М.Цимбалюк, О.Ю.Яницька. – К.: Професіонал, 2004.

12. Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» для студентів 1 курсу за спеціальністю 6.227 Фізична терапія. Ерготерапія /М.І.Кляп – Ужгород, 2017. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ»).